

LÄNSRÄTTEN
I VÄSTERBOTTENS LÄN
 Föredragande
 Christina Röckner

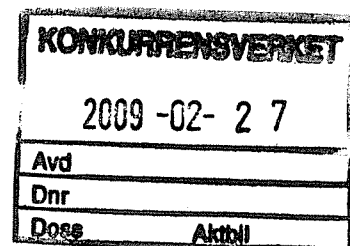
DOM
2009-02-26
 Meddelad i
 Umeå

Mål nr
 2274-08 E
 Kansli 2

SÖKANDE

OF Bygg Kommanditbolag, 994000-0608
 Box 3133
 903 04 Umeå

Ombud: Advokat Erik von Ahn
 Advokaterna von Ahn AB
 Herrgårdsvägen 6
 915 32 Robertsfors

MOTPART

Umeå universitet, 202100-2874
 Samverkanshuset
 901 87 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

Umeå universitet (UmU) har infordrat anbud avseende nybyggnad av gäst-forskarbostäder (Lars Färgares gård, dnr 242-3981-08) och beslutat att anta det anbud som lämnats av Skanska AB. – Vid upphandlingen har använts förenklat förfarande.

OF Bygg Kommanditbolag (bolaget) yrkar i länsrätten i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från Skanska AB utesluts vid anbudsprövningens kvalificeringsfas och att UmU därefter gör en ny utvärdering av anbuden. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om.

UmU bestrider bifall till bolagets ansökan.

Genom interimistiskt beslut den 30 december 2008 har länsrätten förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Dok.Id 41958

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00 E-post:	090-13 75 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har lägst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Den upphandlande myndigheten ska antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Kriterieviktningen eller prioritetsordningen ska anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget. (15 kap. 16 § LOU)

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. (12 kap. 1 § andra stycket LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. (16 kap. 2 § första stycket LOU)

UmU:s förfrågningsunderlag och utvärdering av anbud

I förfrågningsunderlagets Administrativa föreskrifter anges bl.a. följande.

AFB.31 Anbuds form och innehåll

Anbud ska avges skriftligt och i sin helhet vara författat på svenska språket och uppställt enligt bifogat formulär till anbud.

I anbudet ska anges den ersättning i ett för allt som anbudsgivare betingar sig för entreprenadens utförande enligt förfrågningsunderlaget med risk att anbudet annars ej tas upp till prövning. Anbudsformuläret ska vara komplett ifyllt.

Om anbudsgivare till anbud fogar reservation ska denna vara prissatt.

AFB.5 Anbudsprövning

Icke prissatta reservationer kommer vid anbudsprövning att prissättas av beställaren.

Beställaren förbehåller sig fri prövningsrätt samt rätt att förkasta samtliga anbud.

AFB.52 Värderingsgrunder vid prövning av anbud

Det mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till samtliga omständigheter ska antas.

Följande omständigheter kommer att tillmätas betydelse vid anbudsprövningen:

- Pris
- Energiförbrukning under brukstiden
- Färdigställandetid, kapacitet
- Referensobjekt

- Kvalitetssystem och miljöledningssystem
- Hur företagets produkter stämmer överens med Beställarens krav och önskemål

Utvärderingskriterierna kompletterades den 3 november 2008 med viktning, se bilaga 1.

Av UmU:s tilldelningsbeslut inklusive bilagor framgår bl.a. att nio anbud hade inkommit vid anbudstidens utgång. I utvärderingsprotokoll (se bilaga 2) redovisas poängsättningen av anbudet.

Parternas anföranden

Bolaget anför bl.a. följande. *I första hand* har UmU brutit mot LOU genom att Skanskas anbud tagits med till tilldelningsprövning och därefter också antagits. Den i målet aktuella entreprenaden omfattar allt arbete och alla tjänster till en fullt färdig funktionsprovad och fungerande produkt. Ersättningsformen är fast pris utan indexreglering. I anbudet ska anges den ersättning i ett för allt som anbudsgivare betingar sig för entreprenadens utförande enligt förfrågningsunderlaget med risk att anbudet annars ej tas upp till prövning. Detta kan också utläsas av den svarsmall som ska vara ifylld för att anbudet inte ska förkastas. I förfrågningsunderlaget anges vidare att icke prissatta reservationer kommer att prissättas av beställaren. Av Skanskas anbud framgår att anbudssumman är förenad med en förutsättning, innefattande att avvikelse från 80 kubikmeter bergschakt ska regleras mot verklig mängd. Eftersom den verkliga mängden inte är känd förrän i efterhand kan Skanskas pris inte på ett rättvisande sätt jämföras med övriga anbud. Skanskas anbud avviker härmed från upphandlingsförutsättningarna på ett sätt som inte medger nollställning. Anbudets giltighet vilar på förutsättningen att om den verkliga mängden bergschakt överstiger 80 kubikmeter ska den överstigande mängden regleras särskilt. Genom att vid kvalificeringsprövningen inte förkasta Skanskas anbud har UmU åsidosatt likabehandlingsprincipen och därmed brutit mot det krav på affärsmäs-

sighet som följer av LOU. Bristen är av sådant slag att den kan rättas till utan att upphandlingen behöver göras om. Vidare har Skanska – i strid mot vad som uppställts som krav på anbudets utformning – inte fyllt i anbudsförmuläret, vilket ska vara komplett ifyllt. – UmU har förbehållit sig rätten att prissätta icke prissatta reservationer. Upphandlingsreglerna är tvingande och kan inte sättas ur spel genom förbehåll i förfrågningsunderlaget eller genom överenskommelser med leverantörerna. UmU:s förbehåll är därför utan verkan. – Det bör nämnas att det anbud som bolaget lämnat, i enlighet med vad som följer av upphandlingsförutsättningarna, innefattar en obestämd mängd bergschakt. Det är inte tillåtet för en upphandlande myndighet att ändra innehållet i lämnade anbud. Genom att belasta övriga anbud med ett av UmU uppskattat värde för 80 kubikmeter bergschakt har likabehandlingsprincipen åsidosatts. Även om det i sig inte skulle vara tillåtet ska dock anmärkas att UmU inte har värderat risken för att mängden bergschakt kan överstiga 80 kubikmeter, vilket rimligen skulle ha belastat Skanskas anbud med ett okänt belopp. – Bolaget anför *i andra hand* att UmU brutit mot LOU på följande grunder. Av förfrågningsunderlaget framgår att icke prissatta reservationer vid anbudsprövning kommer att prissättas av beställaren och att beställaren förbehåller sig fri prövningsrätt samt rätt att förkasta samtliga anbud. Det är inte tillåtet för en upphandlande myndighet att materiellt fylla ut anbudet. En sådan upphandlingsförutsättning strider mot de grundläggande principerna om transparens och likabehandling. Beträffande förbehållet om fri prövningsrätt strider det mot principen om transparens. - Av förfrågningsunderlaget framgår ett antal tilldelningskriterier som ska läggas till grund för det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget hur värderingen av de olika kriterierna ska gå till. Den informationen lämnas först i samband med tilldelningsbeslutet. Genom att UmU inte i förfrågningsunderlaget redovisar hur de olika tilldelningskriterierna kommer att värderas strider upphandlingen mot principen om transparens och därmed mot LOU. EG-domstolen uttalar i mål C-532/06 att anbudsgivare, när de utformar

sina anbud, ska ha underrättats om samtliga de uppgifter som den upphandlande enheten kommer att beakta vid fastställandet av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet och deras vikt i förhållande till varandra. En upphandlande enhet kan således inte i efterhand fastställa kompletterande kriterier. Detta följer av grundläggande EG-rättsliga principer om likabehandling och transparens. Anbudsgivare ska behandlas lika under hela förfarandet. Det innebär att den upphandlande myndigheten ska informera om de kriterier och villkor som aktualiseras i samband med varje upphandling. – Bolaget har lidit eller riskerar att lida skada till följd av att UmU brutit mot LOU på ovan angivet sätt.

UmU anför bl.a. följande. Beträffande utvärderingen av Skanskas anbud har UmU, i syfte att jämföra anbudet med de övriga, beräknat värdet av reservationen till 80 000 kr. Värderingen är gjord utifrån marknadsmässigt pris, med stöd av vad som i förfrågningsunderlaget anges om beställarens rätt att prissätta icke prissatta reservationer. Trots detta tillägg har Skanska, efter utvärdering av samtliga anbud, inkommit med det förmånligaste anbudet. – Det bör noteras att inget av de anbud som inkommit är ifyllt exakt enligt de anvisningar som angetts i anbudsformuläret. Bolaget har valt att under den avvikande rubriken Förtydliganden göra undantag för ”normala byggherrekostnader” och kostnader för hantering av eventuellt miljöfarligt avfall. Därtill har bolaget angett att mellanbjälklag utförs av prefabricerad betong i stället för trä vilket avviker från förfrågningsunderlagets systembeskrivning hus AMA-kod 27F där det anges att utförandet ska vara träbjälklag. Nämnade avvikelser till trots har UmU gjort bedömningen att anbudsformulären varit komplett ifyllda, dvs. inte i avsaknad av någon väsentlig del eller egenskap. En rättvis utvärdering har kunnat utföras. Skulle länsrätten finna att så ej varit fallet bör noteras att samtliga anbud avviker från angivna krav. – De i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingskriterierna med viktning syftar till att identifiera det förmånligaste anbudet. Av transparens- och likabehandlingsprinciperna följer att en leverantör ska

kunna förutse mot vilka kriterier anbudet kommer att utvärderas och vilken vikt kriterierna tillmäts. Den vid utvärderingen använda betygsskalan framgår, i enlighet med gällande lagkrav, av utvärderingshandlingen. Därifrån kan, utifrån transparens- och likabehandlingsprinciperna, exempelvis noteras ifrågavarande betygssteg samt att samma betygsskala används genomgående. – Upphandlingen strider inte mot principerna om likabehandling och icke-diskriminering, proportionalitet, förutsägbarhet och transparens. En helhetsbedömning utvisar att kravet på affärsmässighet inte har frångåtts vid upphandlingen.

Länsrättens bedömning

Bolaget har gjort gällande att det föreligger brister i förfrågningsunderlaget. Länsrätten finner emellertid inte att det är fråga om sådana brister som kan ha påverkat anbudsgivarnas möjligheter att utforma konkurrenskraftiga anbud. I denna del är det därför inte visat att UmU åsidosatt bestämmelserna i LOU.

Bolaget har vidare gjort gällande att det vinnande anbudet, anbudet från Skanska, avviker från upphandlingsförutsättningarna på ett sätt som inte medger nollställning varför anbudet rätteligen inte skulle ha utvärderats. Länsrätten noterar att det i förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivare i anbudet ska ange den ersättning i ett för allt som denne betingar sig för entreprenadens utförande. I förfrågningsunderlaget anges även att om anbudsgivare lämnar reservation ska den vara prissatt. – Skanska anger i sitt anbud att 80 kubikmeter bergschakt ingår i anbudssumman och att reglering utförs mot verklig mängd. Skanska har därför lämnat en reservation. Den reservation som Skanska lämnat är inte prissatt och låter sig dessutom svårligen värderas i förväg eftersom faktisk mängd bergschakt inte är känd förrän i efterhand. Reservationen medför att Skanska vid prissättningen av anbudet inte behövt kalkylera med en okänd mängd tillkom-

mande bergschakt. Det är enligt länsrättens mening därför fråga om en sådan otillåten reservation som medför att anbudet rätteligen inte borde ha utvärderats. UmU har genom att utvärdera anbudet från Skanska åsidosatt den gemenskapsrättsliga principen om likabehandling och därmed också mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU.

Då länsrätten funnit att upphandlingen strider mot bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU uppkommer frågan om UmU:s agerande medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. UmU har antagit en anbudsgivare som lämnat en otillåten reservation. Bolagets anbud kom på andra plats vid UmU:s anbudsutvärdering och skulle, utifrån en jämförelse av den tidigare gjorda utvärderingen, ha antagits om Skankas anbud hade uteslutits från utvärdering. Bolaget har därför lidit skada till följd av UmU:s agerande. Som en konsekvens av detta finns grund för att besluta om åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU. Länsrätten kan enligt nämnda bestämmelse besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Med hänsyn till att den i målet aktuella felaktigheten hänför sig till prövningen av anbuderna finner länsrätten det tillräckligt att prövningen av samtliga anbud görs om.

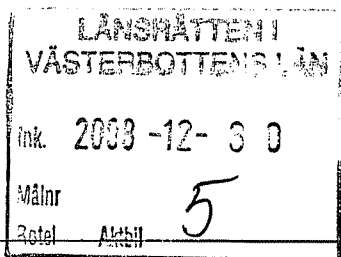
DOMSLUT

Länsrätten beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse gjorts genom ny prövning av anbuderna.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (Dv 3109/1c)

Thomas Hägglöf

(bilaga 2)

ANBUDEFÖRFRÅGAN
UMEÅ UNIVERSITET 2008-11-03
 Dnr: 242-3981-08

NYBYGGNAD AV GÄSTFORSKARBOSTÄDER

Umeå universitet inbjuder Er att lämna anbud på rubricerad upphandling i enlighet med detta dokument och nedanstående bilagor.

Nytt i denna publicering är att samtliga utvärderingskriterier är kompletterade med viktning.

- *Pris viktat 70 %
- *Energiförbrukning under brukstiden vikat 10 %
- * Färdigställandetid, kapacitet viktat 7 %
- * Referensobjekt viktat 6 %
- * Kvalitetssystem och miljöledningssystem viktat 4 %
- * Hur företagets produkter stämmer överens med Beställarens krav och önskemål viktat 3 %

I övrigt är underlaget inte ändrat.

Omfattning

Alternativt enligt bifogad anbudsspecifikation.

Anbudsmärkning och adressering

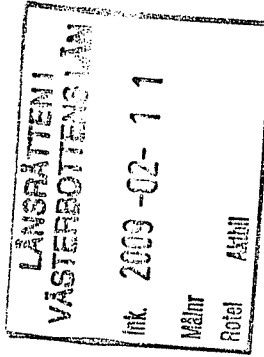
Anbudet ska vara skriftligt, undertecknat av behörig person, märkt enligt nedanstående och lämnas i slutet kuvert:

242-3981-08 Nybyggnad av gästforskarbostäder

Anbudet sändes till:
 Umeå universitet

Nybyggnad av gästforskarbostäder
Utvärdering anbud

2008-12-12

Betygsskala				
5	4	3	2	1
Mycket bra	Bra	Acceptabel	Mindre bra	Ej acceptabel
Stort mervärde	Visst mervärde	Godk funktion	Vissa brister	Stora brister

Stiftelsen Lars Fårgares Gärd

Lennart Arnesson

Värderingsfaktorer	Vikt	Anbudsgivare								
		1	2	3	4	5	6	8	9	
Anbudssumma		Briell Bygg 16 864 000	OF Bygg 13 390 000	NCC 15 495 000	PEAB 13 790 000	Skanska 13 287 000	Bjurbäcks 16 213 964	Lindbäcks 14 745 000	Rekab 14 895 000	
Ersättning tillkommande arbeten 4:1		542 800	560 050	577 300	527 500	542 080	548 800	515 200	560 050	
Ersättning tillkommande arbeten 4:2		161 676	154 927	166 988	168 520	173 656	161 975	152 604	178 135	
Tillk arbeten		704 476	714 977	744 288	696 020	715 736	710 775	667 804	738 185	
Bergschakt 80 m3 a 1000 kr/m3		80 000	80 000	80 000	80 000	0	80 000	80 000	80 000	
Säkerhet		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	
Anbud + tillk arbeten		17 648 476	14 184 977	16 319 288	14 566 020	14 002 736	17 004 739	15 492 804	15 713 185	
1 Summa ekonomiska faktorer	70%	17 648 476	14 184 977	16 319 288	14 566 020	14 002 736	17 004 739	15 492 804	15 713 185	
Poäng		1,00	4,80	2,46	4,38	5,00	1,71	3,37	3,12	
Viktad poäng		0,70	3,36	1,72	3,07	3,50	1,20	2,36	2,18	
2 Energiförbrukning under brukstiden	10%	3	3	3	3	3	3	3	3	
Viktad poäng		0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	
3 Färdigställandetid, kapacitet	7%	3	3	3	3	4	3	3	3	
Viktad poäng		0,21	0,21	0,21	0,21	0,28	0,21	0,21	0,21	
4 Referensobjekt	6%	2	4	2	2	4	2	2	3	
Viktad poäng		0,12	0,24	0,12	0,12	0,24	0,12	0,18	0,18	
5 Kvalitets- och miljösystem	4%	2	3	4	3	4	2	3	3	
Viktad poäng		0,08	0,12	0,16	0,12	0,16	0,08	0,12	0,12	
6 Överensstämmelse med B:s krav	3%	3	3	3	3	3	3	2	3	
Viktad poäng		0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,06	0,09	
Summa poäng	100%	1,50	4,32	2,60	3,91	4,57	2,00	3,23	3,08	
Rangordning efter viktning		8	2	6	3	1	7	4	5	

Bilaga 2